

Mezőgazdasági kockázatok és azok kezelése

Hazánkat szinte minden évben valamilyen szélsőséges időjárás sújtja, amelynek következményeit leginkább a mezőgazdasági termelők szenvedik el. Mivel a jövőben is számolni kell hasonló előre nem látható, természeti csapásokkal, fontos tisztában lenni az ezeket valamennyire kompenzálni tudó „védőháló” lehetőségeivel és kötelezettségeivel.

Dr. Jobbágy
Krisztina

2012. január 1-jén hatályba lépett a mezőgazdasági termelést érintő időjárás és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény, amely teljesen újraszabályozta az időjárás és más természeti kockázatok felelősség rendszerét, egyúttal hatályon kívül helyezte a korábbi agrárkár-enyhítésről szóló 2008. évi CI. törvényt.

A törvény alapvető felfogása szerint alapjában a mezőgazdasági termelő a kárfelelősség, amely a kockázatközösségbe való belépéssel megoszlik, ennek első pillére a kötelező belépés a kárfelelősségi rendszerbe, a második pillér egy díjtámogatással segített piaci biztosítási konstrukció.

A törvény kiterjesztette a kárenyhítési rendszerben kötelezően résztvevők körét az ún. KKV szektorra, mivel mostantól minden mezőgazdasági termelő számára kötelező a belépés, aki egységes kérelmet nyújt be az MVH-hoz és a támogatás alapjául szolgáló termőföldjük nagysága meghaladja a 10 ha-t szántóföldi kultúrák esetében, szántóföldi zöldség termelők esetében az 5 ha-t, valamint ültetvényművelés esetében az 1 ha-t. Az ennél kisebb területen gazdálkodók részére önkéntes a belépés a kockázatközösségbe, az ez iránti igényüket ők is az egységes kérelem keretében jelenthetik be, amellyel 3 évre kötelezően vállalják a tagságot. Szántóföldi növénytermesztés esetén 1000 Ft/ha, szántóföldi zöldségek, szőlő-gyümölcsösök esetében 3000 Ft/ha a kötelezően fizetendő hozzájárulás-fizetési kötelezettség, amelynek minden tárgyév szeptember 15-éig be kell érkeznie az MVH által meghatározott számlaszámra. Amennyiben nem kerül határidőben megfizetésre, az

MVH visszatarthatja annak összegét bármely támogatásból vagy a NAV-nak átadhatja behajtásra.

Kárenyhítő juttatásra csak az lesz jogosult, aki határidőben megfizette az előírt összeget, a káreseményt 15 napon belül bejelentette és az adott termőföld a kérelem benyújtásakor és a kár bekövetkezésakor is a használatában volt.

A kiesett jövedelem 80%-át nem haladhatja meg az egyéb kárkompenzációból együttesen származó kárenyhítési juttatás, viszont ha a központi kasszában nem áll rendelkezésre elegendő forrás a kárenyhítésre, akkor már nem a beérkezés sorrendjében, hanem arányos csökkentéssel kerülnek kifizetésre a juttatások. A kárenyhítési alap a termelői befizetésekből és az azokkal megegyező összegű állami kiegészítésből áll, az így létrejött forrás fedezi a tárgyévét követő kárenyhítő juttatásokat.

állapítására hatósági bizonyítvány kiállítását kell kérni, amely a későbbiekben felhasználható lesz más eljárásokban is. Évente egyszeri igazolás kérelem illetékmentes, amennyiben további igazolásokat kér az ügyfél, azt már csak díjfizetés ellenében kérheti. A kárenyhítés iránti kérelmet tárgyév november 30-áig kell benyújtani, a döntés itt sem gyors, a kárenyhítő juttatásról a tárgyévét követő év március 31-éig dönt az MVH és intézkedik a kifizetésről.

Nagyon fontos, hogy a törvény az eljárásban kizárja bármilyen hiánypótlás, önkéntes hiánypótlás, iratpótlás és az ügyfél kérelmére történt eljárás felfüggesztést, tehát mindent határidőben és pontosan teljesíteni kell, mert azok pótlása nem lehetséges.

Nem lehet elfelejteni a támogatásokkal kapcsolatos eljárásokban a kötelező vis-maior bejelentéseket sem, azokat ugyanúgy továbbra is az előírt formanyomtatványon és határidőn belül meg kell tenni, az agrárkár-enyhítési rendszer azt nem váltotta ki, nem egységesítette.

A törvény rendezi a kötelező kockázatközösséget kiegészítő fakultatív, üzleti alapon működő biztosítási rendszert, amellyel nagyobb védelmet kaphatnak az időjárásból adódó természeti kockázatokkal szemben a termelők. Ezek díjához legfeljebb 65%-os támogatást lehet igénybe venni, amely iránti igényt szintén az egységes kérelemben kell jelezni.

A törvény III. fejezetébe beemelték a korábban külön-külön jogszabályokban szabályozott vis maior események polgári jogi vonatkozásait.

Igy tartalmazza azt is, hogy semmis az olyan szerződési kikötés, amely alapján a termelő az igazoltan meg nem termett

*Nagyon fontos!
A törvény az eljárásban kizárja bármilyen hiánypótlás, önkéntes hiánypótlás, iratpótlás és az ügyfél kérelmére történt eljárás felfüggesztést, tehát mindent határidőben és pontosan teljesíteni kell, mert azok pótlása nem lehetséges.*

A törvény a korábbiaktól eltérően külön definiálja hogy mit értünk aszály, jégeső, belvíz, vihar, felhőszakadás, tavaszi fagy és téli fagy alatt, az ezek által okozott kár mind elemi káreseménynek minősül, ha az legalább 30%-os hozamcsökkenést eredményez.

A káresemény és a kár közötti összefüggés és a hozamérték-csökkenés meg-

mezőgazdasági termény harmadik személytől való kötelező beszerzésére, vagy bármilyen más formában történő pótlására, biztosíték adására vállaljon kötelezettséget.

Tartalmazza azt is, hogy amennyiben a termelő legalább 30%-os hozamcsökkenést szenved el és ezt az agrárkár megállapító szerv igazolja, akkor őt a termőföld törvényben szabályozottak szerint haszonbér-mérséklés illeti meg.

A törvény záró rendelkezéseiben módosítja az MVH eljárási (2007. évi XVII. törvény) törvényének nem teljesítési bírságra vonatkozó rendelkezését is. Az MVH eddig is bírságot szabhatott ki amennyiben az ügyfél a szerkezetátalakítási intézkedésekben nem tett eleget az élőmunka-ráfordítási kötelezettségének, de most már bírság szabható ki az árbevételi, képzési és beruházási kötelezettség megszegése esetén is. Ezeket a bírságokat főként

helyszíni ellenőrzéseken állapítják meg, ezért erősen javasolt ezek megelőzésére a könyvviteli nyilvántartások, munkaszerződések, NAV-igazolások, számlák és minden kapcsolódó dokumentum megléte.

Dr. Jobbágy Krisztina
30-682-5009, 20-462-4835
drjobbagyugyved@t-online.hu
www.drjobbagykrisztina.hu